

stammen zijn geaquarelleerd. Hij werkte in kleur-massa's (bruin in alle denkbare, steeds zachte tinten); hij componeerde vaak in massa's afzonderlijk, onderling onafhankelijk, on-samenhangend naast en achter elkaar gezet, en toch ontbreekt het verband niet! De constructie van het geheel is feilloos! Alleen de Japannezen hebben op deze wijze durven werken en kunnen werken.

Symmetrie heeft hij blijkbaar bewust gemeden. Er is nooit, zelfs in de kleinste aquarel, gelijkwaardigheid, links en rechts, van massa's; en de massa's, links en rechts, zijn nooit op precies hetzelfde plan geplaatst. Steeds is er overwicht aan de ééne of aan de andere zijde, zoowel in het platte vlak als in de diepte. In bijna alle werk is er in 2 diagonalen opgebouwd: één in het platte vlak, één in de diepte. Het blijkt vaak te duidelijk. Misschien omdat de vondst niet van hemzelf is, maar geleerd van de Italianen, die tot voorbeeld strekten.

Maar aan rythme ontbreekt het hem, als tegenwicht, gelukkig nooit.
A. S.

JULES VERMEIRE BIJ D'AUDRETSCH IN DEN HAAG.

Het was in den oorlogstijd, dat men bij d'Audretsch in den Haag subliem werk zag van een jongen Belgischen beeldhouwer, Jules Vermeire, die in ons land was gekomen. Het waren toen kleine gebruiksvoorwerpen, gesneden uit hoorn, van een buitengewoon subtiële vormgeving en ook enkele beeldhouwwerken in hardsteen, waarvan ik mij een verheven-rustige, slechts even-aangeduide vrouwenkop herinner. Al dit werk droeg den stempel van een bijzondere begaafdheid en oorspronkelijkheid. Sindsdien zag ik weinig meer van hem en nu — Vermeire is in ons land, in Haarlem, blijven wonen — komt hij voor den dag met een reeks merkwaardige teekeningen bij denzelfden kunsthandel. Het zijn allemaal vrouwenkoppen of vrouwelijke halve figuren en met die vroegere beeldhouwwerken hebben ze gemeen, dat ze slechts iets vaag willen aanduiden, iets als een droom willen geven van een geziene of vermoede werkelijkheid. Uit een waas, een nevel, treden nauw-aangegeven vormen op, onwezenlijk als van een visioen. Het beste is dit te vergelijken met het latere werk van Matthijs Maris. Al deze vrouwenkoppen hebben daardoor iets raadselachtigs; het zijn droomgezichten uit een andere wereld, zooals, in steen, John Rådecker die weet te geven.

Van factuur zijn deze teekeningen buitengewoon knap; het papier is met de punt van het houtskool slechts even aangeraakt en uit een wonderlijk samenstel van krasjes en lijntjes zijn de beelden opgebouwd. Het mooiste vind ik de twee vrouwelijke naakte halve figuren, die in al haar mysterie zoo hoogst gevoelig van vorm zijn en een prachtige blankheid hebben vol fijne distinctie.